

Kunnskapsdepartementets smitteverngruppe
v/ Utdanningsdirektoratet
post@utdanningsdirektoratet.no

Oslo, 9. november 2020

Lektorlagets innspill til ekspertgruppe om smittevern i skolen

Norsk Lektorlag takker for muligheten til å gi råd til ekspertgruppen om smittevern. Vi sendte fredag 6.11 ut en ny medlemsundersøkelse om arbeidsbelastning og smittevern. Med over 1800 svar gir vi her oppdaterte og representative tilbakemeldinger om arbeidsbelastning og smittevernsituasjon. Vi viser samtidig til våre [koronavettregler i skolen](#) (utarbeidet i vår, og oppdatert i høst). Erfaringer fra skolenes smittevernarbeid frem til nå viser oss at disse fremdeles er aktuelle.

Smittevern i skolen

Norsk Lektorlags nye medlemsundersøkelse viser at over halvparten opplever dårlig eller svært dårlig smittevern på jobb i skolen.

- For 9 av 10 lektorer er det ganske eller svært vanskelig å holde 1 meters avstand i undervisningen, for nesten 8 av 10 er det ganske eller svært vanskelig å holde en meters avstand i fellesarealer. Også for møterom (33 %), personalrom (37 %) og lærernes arbeidsrom (42 %) oppgir lektorene at det er svært eller ganske vanskelig å holde en meters avstand.
- Følgende andel rapporterer at ulike smitteverntiltak er innført: håndsprit (98 %), overflatedesinfisering (85 %) avstandsmerking (39 %), færre personer per rom (19 %), hjemmekontor utenom undervisningen (42 %), andre tiltak (7 %).
- Blant våre tillitsvalgte er 18 % misfornøyd eller svært misfornøyd med arbeidsgivers involvering i det lokale smittevernarbeidet, mens 32 % er fornøyd og 13 % er svært fornøyd.
- Totalt har over 54% også på gult smittevernnivå måttet arbeide på skolen i den delen av arbeidstiden som normalt har fysisk tilstedeværelse der. På spørsmål om arbeidsgiver den siste måneden har gitt mulighet til å arbeide digitalt eller utenfor skolen, svarer flertallet ja for elevkontakt utenom undervisningen, møter og for- og etterarbeid. For planleggingsdager o.l. har over 43% måttet møte på skolen. 34% har måttet ta alle møter og elevkontakt på skolen, mens 17% også svarer at de har måttet ta for- og etterarbeid på skolen.
- 13% tilhører en risikogruppe for covid19, men bare 13 % av disse har fått tilrettelagt arbeid. 17% bor sammen med en eller flere personer som tilhører en risikogruppe, her fikk 6 % tilrettelegging.

Lektorlaget mener tallene bekrefter at smittevernet i skolen ikke er godt nok. Tydeligere og mer konkrete smittevernregler vil etter vår vurdering være vesentlig for å bedre situasjonen.

Arbeidsbyrde og ekstra belastninger

I Lektorlagets nye medlemsundersøkelse svarer under 5 % at skolen har engasjert eller ansatt flere undervisere under koronasituasjonen. Halvparten arbeider fortsatt mer enn normalt. 92% får ikke overtidsbetalt.

Overgangen fra digital fjernundervisning i vår til hybridundervisning i høst har ikke redusert lektorenes arbeidsbyrde vesentlig.

- Under 5% svarer at skolen deres har ansatt eller engasjert flere lærere som følge av koronasituasjonen, 7 av 10 svarer nei på dette spørsmålet.
- Halvparten av lektorene svarer at de den siste måneden fortsatt har arbeidet mer enn normalt. 48 % arbeider som før, mens 1,6% oppgir at de arbeider mindre enn normalt. Av de som også i høst har måttet jobbe ekstra har 41 % den siste måneden arbeidet 4-6t ekstra hver uke, mens nærmere 30% fortsatt arbeider 7t eller mer ekstra hver uke. (14% 7-9 timer ekstra, 7% 10-12 timer ekstra, 6% mer enn 12 timer ekstra).

- 3 av 10 oppgir at hybridundervisning krever mer tid, i tillegg tar både kontaktlæreropp-gaver og annen elevkontakt mer tid enn normalt.
- Bare 3,5 % oppgir at de får overtidsbetalt for merarbeid, 92,3% svarer nei på spørsmålet.
- 20% har ikke fått vikar ved eget fravær, 45% har fått det.

Norsk Lektorlag mener det viktig at arbeidsgiver får tydeligere anvisning om å sette inn ekstra arbeidskraft for å sørge for en forsvarlig arbeidsbyrde for undervisningspersonalet. Forventninger til ansatte må også avklares langt tydeligere enn nå. Overskridelse av rammene for arbeidstidsavtalen må avtales. Lærerne må få tydelig beskjed om hvilke deler av arbeidet som skal nedprioriteres.

Skolene må også ha klare kjøreregler for elektronisk kommunikasjon på kveldstid og i helger, ved avspasering og ved sykdom. Behovet har økt når digital undervisning og oppfølging visker ut grensene mellom arbeidstid og fritid.

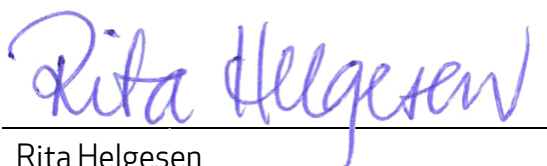
De fysiske forholdene ligger ikke til rette for digital undervisning på arbeidsplassen. Digital undervisning eller oppfølging med tale kan ikke gis fra felles arbeidsrom, for lærere deler kontor. Der en skal følge opp elever muntlig skal en annen konsentrere seg. Timeplanen gjør det sjelden mulig å reise hjem mellom undervisningstimer.

Behovet for tydeligere skille mellom gult og rødt tiltaksnivå i skolen

Lektorlaget sendte i vår en rekke innspill til Utdanningsdirektoratet om smittevern. Vi har gått gjennom smittevernveilederen for ungdomsskole og videregående skole og foreslått konkrete utbedringer (vedlegg). Oppsummert er de viktigste:

- Innledningen til smittevernveilederne må tydeliggjøre at skolene må ha beredskapsplaner for rødt nivå. «Bør ha» er ikke nok til at det kan forventes å bli fulgt opp. Det er et utbredt problem at rektorene bare viser til smittevernveilederne når lokale beredskapsplaner etterspørres
- Smittevern på skoleskyss må følge lokale anbefalinger/påbud som gjelder kollektivtrafikk. Det er ellers vanskelig å formidle til elevene betydningen av avstandsregelen på skolen
- Gult nivå trenger klarere avstandsregler i klasserom: Formuleringen bør være at én meter må tilstrebes også i klasserommet. Alternativt må veilederne tydeliggjøre at elever skal sitte på faste plasser i par eller grupper der man sitter nærmere sine (få) samarbeidspartnere enn én meter, men at det er minimum én meter mellom de ulike parene/gruppene.
- På gult nivå skal lærer tilstrebe å holde minst én meters avstand til elevene
- For gult nivå bør gjelde at elevene ikke kan bevege seg som normalt rundt i klasserommet.
- På rødt nivå må det gå enda tydeligere frem at det skal holdes minimum én meters avstand i alle situasjoner.
- Det må tydeliggjøres i alle sammenhenger for hvem avstand på én meter gjelder: elev/elev, elev/lærer, ansatt/ansatt
- Alle formuleringer av typen «der det er mulig» må fjernes. De blir en unnskyldning for ikke å gjennomføre godt nok smittevern.

Med hilsen

Rita Helgesen

leder i Norsk Lektorlag

Vedlegg: Forslag til utbedring og konkretisering av smittevernveileder for ungdomsskole og videregående skole